

Дубініна М. В.,
д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет

ПІДГОТОВКА ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БУХГАЛТЕРІВ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЛЬ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Аграрна економіка країни потребує висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно управляти фінансовими ресурсами та забезпечувати правильність оподаткування в умовах динамічних змін законодавства та ринкових умов. Перспективи розвитку освітніх програм у цій сфері є ключовими для підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору та економічної стабільності держави.

За інформацією сайту Osvita.ua під час вступної компанії 2024 року близько 200 закладів вищої освіти здійснювали набір студентів за відповідними освітніми програмами спеціальності 071 «Облік і оподаткування», з них 16 – ЗВО аграрного спрямування. Сучасні освітні програми з підготовки фахівців з обліку і оподаткування аграрного спрямування повинні відповідати новітнім вимогам ринку праці, що передбачає інтеграцію сучасних інформаційних технологій, автоматизованих систем обліку та фінансового аналізу [1]. Зокрема, важливо забезпечити здобувачам вищої освіти знання у галузі програмного забезпечення для обліку та фінансового управління, яке активно використовується у аграрному бізнесі. Це дозволить майбутнім фахівцям ефективно працювати з великими обсягами даних, здійснювати автоматизований фінансовий аналіз та швидко адаптуватися до змін у законодавстві.

Разом з тим, результати опитування проведеного у межах нашого дослідження, серед випускників спеціальності 071 Облік і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету, свідчать, що 14 % з опитаних, або поєднують функції бухгалтера та уповноваженої особи, або виконують обов'язки уповноваженої особи у поєднанні з іншими професійними

обов'язками. Це, значною мірою, обумовлено особливостями освітніх програм з підготовки фахівців з обліку і оподаткування, які реалізуються у Миколаївському національному аграрному університеті. Підготовка студентів для роботи у сфері публічних закупівель враховує не лише теоретичні аспекти законодавства та процедур, але й практичне застосування аналітичних інструментів. Важливо навчити студентів працювати з сучасними програмними засобами, які допомагають в обробці даних, аналізі ринкових тенденцій та оцінці ефективності тендерних пропозицій. Навчання включає розуміння алгоритмів, які використовуються для прогнозування цін, аналізу ризиків та виявлення потенційних зловживань [2].

Крім того, студентів навчають методиками оцінки ефективності закупівель, такими як аналіз витрат життєвого циклу, вартісний аналіз та аналіз конкурентоспроможності. Вміння застосовувати ці методики допомагає їм не лише правильно планувати закупівлі, але й обґрунтовувати свої рішення перед контролюючими органами та іншими зацікавленими сторонами.

Так, протягом 2016-2018 років, у тісній співпраці зі стейкхолдерами, науково-педагогічними працівниками обліково-фінансового факультету було вивчено потреби регіонального ринку праці та законодавчо-нормативні вимоги до підготовки фахівців з публічних закупівель. У результаті особливістю освітніх програм з підготовки бакалаврів та магістрів з обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету одночасно з аграрною специфікою стало вивчення низки дисциплін з публічних закупівель, що й дає змогу випускникам університету працювати уповноваженими особами на підприємствах замовників або фахівцями з публічних закупівель на підприємствах постачальників. Адже, згідно з інформацією з найпопулярніших сайтів для пошуку роботи, в Україні спостерігається високий попит на спеціалістів з публічних закупівель, менеджерів по закупках і закупників [3].

Таким чином, для підвищення конкурентоспроможності фахівців з обліку і оподаткування у аграрному секторі необхідно вдосконалювати освітні програми, орієнтуючи їх на інтеграцію новітніх технологій і відповідність актуальним

вимогам ринку праці. Успішна підготовка фахівців з обліку і оподаткування не тільки підвищить ефективність управління фінансовими ресурсами, але й сприятиме економічній стабільності та розвитку аграрного сектору в цілому. Тільки завдяки продуманому підходу до навчання та врахуванню специфічних потреб галузі можна забезпечити високий рівень професійної підготовки, здатної відповісти на виклики сучасного ринку.

Література

1. Дубініна М.В., І.В. Ксьонжик Формування підходів до організації безперервної освіти фахівців з обліку у МНАУ. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України*: Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 травня 2019 року). — Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2019. — С. 150-153.

2. Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю., Жуковська І.Ю. Можливості та доцільність використання аналітичних інструментів в публічних закупівлях. *Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 15-16 листопада 2023 року, м. Миколаїв. С.41-45.

3. Чебан Ю.Ю., Белякова К.Ю. Роль закладів вищої освіти у професіоналізації сфери публічних закупівель. *Міжнародний форум. II міжнародна науково-практична конференція «Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри»*. Миколаїв. 30-31 травня 2024 р..